

Pomoc społeczna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania zgodnie Ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz.U. z 2015r. Nr 175 poz. 163 ze zm.).

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych w jakich się znalazły. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych oraz ich integracji ze środowiskiem. Usługi pomocy społecznej przeznaczone są dla konkretnych jednostek. Pomoc ta poprzedzona jest procesem rozpoznawania potrzeb, zdiagnozowaniem sytuacji potrzebujących osób i opracowaniem adekwatnego i optymalnego planu pomocy. Potrzeby tych osób i rodzin powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

- ubóstwa
- sieroctwa
- bezdomności
- przemocy w rodzinie
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
- bezrobocia
- niepełnosprawności
- długotrwałej choroby
- bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą
- alkoholizmu lub narkomanii
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej
- klęski żywiołowej lub ekologicznej

*Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wymienionych wyżej punktach okoliczności, oraz które spełniają kryterium dochodowe **od 1 października 2018r.** (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej).*

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 701 zł.

2. osobie w rodzinie, której dochód nie przekracza kwoty 528 zł.

3. rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, (jeżeli ustawa nie stanowi inaczej), pomniejszoną o:

- miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych
- składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach
- kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób

Do dochodu nie wlicza się jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego, zasiłku celowego pomocy materialnej mającej charakter socjalny przyznawanej na podstawie przepisów o systemie oświaty, wartości świadczeń w naturze a także świadczenia przysługującego osobie bezrobotnej wykonującej prace społecznie użyteczne.

Zobowiązania osoby korzystającej z pomocy społecznej:

- osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej zobowiązane są do współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej
- brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny, o którym mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymywanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej przez osobę bezrobotną lub wykonywania prac społecznie użytecznych, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

O co zapyta pracownik socjalny?

Przyznanie świadczenia pomocy społecznej musi być poprzedzone przeprowadzeniem **wywiadu rodzinnego /środowiskowego/** w Twoim miejscu zamieszkania lub w miejscu zameldowania lub w miejscu stałego czy czasowego pobytu. Dlatego też zgłosi się do Ciebie pracownik socjalny, który przeprowadzi z Tobą rozmowę, pozwalającą na dokonanie oceny Twojej sytuacji życiowej, występujących problemów i zakresu potrzeb. W świetle ustawodawstwa dotyczącego pomocy społecznej rodzina - to osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Dlatego też pracownik socjalny będzie pytał nie tylko o informacje dotyczące Ciebie, ale także osób wspólnie z Tobą zamieszkujących i gospodarujących.

Niewyrażenie zgody na przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez osoby lub rodziny ubiegające się o świadczenia z pomocy społecznej lub na jego aktualizację przez osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej stanowi podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Pracownik socjalny przeprowadzający rodzinny wywiad środowiskowy może domagać się od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc złożenia oświadczenia o dochodach i stanie majątkowym. Odmowa złożenia oświadczenia jest podstawą wydania decyzji o odmowie przyznania świadczenia.

Świadczeniami z pomocy społecznej są:

- 1) świadczenia pieniężne - np. zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy;
- 2) świadczenia niepieniężne - np. praca socjalna, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

ZASIŁEK STAŁY przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeśli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności,

jeśli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 701 zł miesięcznie;
- 2) w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

ZASIŁEK OKRESOWY przysługuje w szczególności ze względu na *długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego*

- *osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej*
- *rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.*

ZASIŁEK CELOWY

*W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany **zasiłek celowy**.*

Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

POMOC NIEPIENIĘŻNA

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona.

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.

Przyznanie **niezbędnego ubrania** następuje przez dostarczenie osobie potrzebującej bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do jej indywidualnych właściwości oraz pory roku.

Pomoc doraźna albo okresowa w postaci **jednego gorącego posiłku dziennie** przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. Pomoc w postaci gorącego posiłku, przyznana dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole może być realizowana w formie zakupu posiłków.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do **umieszczenia w domu pomocy społecznej**.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej

przy czym rodzina i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70 % tego dochodu;

2) małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z zawartą umową;

a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,

b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;

3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osobę umieszczoną w DPS i rodziną.

Świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.